

MÔI TRƯỜNG MỚI TRONG CÁCH MẠNG KHOA HỌC - CÔNG NGHỆ VÀ SỰ PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI HIỆN NAY

LƯƠNG ĐÌNH HẢI*

Cuộc cách mạng khoa học - công nghệ đang tạo nên môi trường thông tin thông minh, trên nền tảng kết nối các công nghệ thông tin, trí tuệ nhân tạo (AI) và bộ nhớ xã hội mới của cách mạng khoa học - công nghệ. Trước đây, bộ nhớ xã hội tồn tại dưới các hình thức khác như hình vẽ, chữ viết trên đá, lá cây, tre, sách, báo in, phim, ảnh, video, audio trên băng từ, thư viện, kho lưu trữ,... Chúng thụ động, gắn liền với các hình thái vật chất cụ thể và các quy ước, kí hiệu, biểu kiến trực tiếp bằng giác quan của con người. Sau đó, bộ nhớ xã hội điện tử, với hệ thống máy tính, mạng Internet, các “bộ nhớ”, “thiết bị nhớ”, “số hóa” dựa trên nguyên tắc điện tử xuất hiện đã thay thế cho bộ nhớ “điện từ”, sách, báo,... của thời kì trước đó, linh hoạt, cơ động và không biểu kiến trực tiếp. Cách mạng khoa học - công nghệ và cách mạng công nghiệp 4.0, bộ nhớ điện tử được kết nối với các công nghệ tin học, với trí tuệ nhân tạo của cách mạng khoa học - công nghệ tạo ra môi trường thông tin thông minh, trên đó diễn ra toàn bộ hoạt động sống, sản xuất, giao tiếp, nhận thức,... của con người. Môi trường thông tin thông minh đó đang tạo điều kiện, cơ hội và nâng cao năng lực lựa chọn cơ hội, phát triển toàn diện con người. Việc tích cực, chủ động phát triển môi trường thông tin thông minh đó phải là nhiệm vụ cấp thiết, thường xuyên, có ý nghĩa chiến lược đối với phát triển quốc gia và con người.

* PGS. TSKH.; Viện Nghiên cứu Con người, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.